

Bilag.

Betænkning

over

Forslag til Lov om Ansvaret for Indholdet af Dagblade og Ugeblade m. m.

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 22de Marts 1888.)

Forslaget til Lov om Ansvaret for Indholdet af Dagblade og Ugeblade m. m., der er ligelydende med den om samme Gæmme under 13de August 1886 udfkomne foreløbige Lov — kun at § 8 om denne Lovs Straftæden er ubeladt — indeholder forskjellige Endringer og Tillæg til de i Lov om Pressens Brug af 3die Januar 1851 indeholdte Forskrifter, for saavidt angaar de nævnte Blade, se Forslagets § 1. En Kreds af Endringer (Forslagets §§ 2—4), har Hensyn til den i Lov 3die Januar 1851 § 3 givne Regel om Ansvaret for Indholdet af et her i Riget ved Trykken offentliggjort Skrift. En anden Kreds af Bestemmelser (Forslagets § 5), giver Reglen i Lov 3die Januar 1851 § 14 om Forholdsregler, sigtende til at hindre Indførselen af fremmede Skrifter, hvis Indhold findes strafbart, men for hvis Offentliggjørelse ingen dansk Underfaat kan drages til Ansvar, en nyere Forsklaring og Udvidelse. Ved Lovforslagets til sidste Paragrafer (§§ 6 og 7) gives endelig stærkede Regler med Hensyn til Fyldestgjørelsen af de Formuehæder af forskjellig Art, hvortil Noget maatte blive dømt paa Grund af et Dagblads eller Ugeblads Indhold.

Hovedbetændommeligheden ved den Regel om Ansvar for Indholdet af et her i Riget offentliggjort Skrift, som Lov 3die Januar 1851 § 3 giver, er den, at den hjemler den nærmeste og sædvanligvis mest skyldige Person, nemlig Forfatteren, Ansvarsfrihed, naar han ikke navngiver sig paa Skriftet. Loven udpeger i saa Fald en anden Person blandt

dem, der have medvirket til Offentliggjørelsen, i en nærmere angiven Rækkefølge, til at bære Ansvaret, medmindre ogsaa disse have sikket sig mod Ansvar ved ikke at navngive sig. Kun den sidste i Rækken, Bogtrykkeren, kan ikke paa denne Maade friggjøre sig for Ansvaret, men skal under Straf sætte sit Navn paa Skriftet, jfr. Lovens § 1. Naar ombendt Forfatteren eller en af de Personer, der ere udpegede som nærmere til at bære Ansvaret, har navngivet sig paa Skriftet, slippe de Efterfølgende i Rækken for Ansvar.

At denne Ordning afviger fra de almindelige Grundsætninger om Ansvar for en Forbrudelse, er indlysende. I Stedet for Reglen om samtlige Medskyldiges Ansvar, stilles Reglen om, at kun en har Ansvar, og ikke engang det fastholdes, at denne ene i alt Fald bliver den nærmeste eller nærmere skyldige, idet det beror paa ham selv, om han ved at navngive sig paa Skriftet vil tage Ansvar eller sikke sig Ansvarsfrihed ved at unblade dette. Det Hensyn, der herved er vist Pressefrihedens formentlige Interesser, frembyder paa den anden Side den Fordel for Ansvarets Haandhævelse, at det regelmæssig sikkes, at der dog er een Ansvarlig, og at der er let Afgang til at udfinde og ramme denne ene, medens de almindelige Grundsætningers Anvendelse let kan føre til, at der selv efter den besværligste Sukkvisitation Ingen findes, paa hvem Ansvar kan lægges.

En Betingelse for at berolige sig ved denne Fordel og for at betragte den som et